

Najwyższa Izba Kontroli, delegatura w Lublinie przeprowadziła kontrolę usuwania nielegalnie składowanych odpadów niebezpiecznych.

Pytaniem definiującym cel kontroli było: Czy działania w celu eliminowania zagrożeń spowodowanych składowaniem lub magazynowaniem odpadów niebezpiecznych w miejscach do tego nieprzeznaczonych były prawidłowe i skuteczne?

We wrześniu 2019 r. ustawodawca nałożył na wójtów, burmistrzów i prezydentów miast obowiązek usuwania odpadów niebezpiecznych, gdy konieczność ich niezwłocznego usunięcia jest uzasadniona zagrożeniem, jakie te odpady stanowią dla życia lub zdrowia ludzi lub środowiska. Głównym celem kontroli była ocena prawidłowości i skuteczności działań jednostek objętych kontrolą zmierzających do eliminowania zagrożeń powodowanych przez nielegalnie gromadzone odpady niebezpieczne, a także ocena realizacji zadań z zakresu finansowania ochrony środowiska przez NFOŚiGW.

W ocenie NIK działania kontrolowanych jednostek w celu eliminowania zagrożeń, jakie mogą powodować nielegalnie deponowane odpady niebezpieczne dla życia lub zdrowia ludzi lub dla środowiska, mimo że w większości przypadków były prawidłowe, to jednak nie zawsze skuteczne. Obowiązujące w okresie objętym kontrolą rozwiązania prawne i finansowe nie zapewniały możliwości niezwłocznego usuwania odpadów niebezpiecznych z miejsc nieprzeznaczonych do ich składowania lub magazynowania. Dotyczyło to w szczególności odpadów, w przypadku których zachodziła konieczność natychmiastowej interwencji ze względu na zagrożenie dla życia lub zdrowia ludzi lub środowiska.

Gminy i nadleśnictwa w sposób rzetelny i skuteczny podejmowały działania zmierzające do usunięcia odpadów niebezpiecznych nielegalnie zdeponowanych na terenie nieruchomości będących w ich władaniu. Z nieruchomości komunalnych odpady zostały prawidłowo i bezzwłocznie usunięte oraz przekazane do unieszkodliwienia przez i na koszt gmin, a w przypadku nadleśnictw – przez i na koszt sprawców porzucenia odpadów niebezpiecznych lub, gdy nie zdołano ustalić posiadaczy odpadów – na koszt nadleśnictw. Poniesione na ten cel wydatki przez objęte kontrolą gminy i nadleśnictwa w latach 2019–2022 (do dnia zakończenia kontroli) przekroczyły 82 mln zł. O skali problemu, z jakim zmagają się gminy w przypadku wystąpienia na ich terenie nielegalnie zdeponowanych odpadów niebezpiecznych mogą świadczyć też dane uzyskane w trakcie kontroli z 11 urzędów miast i gmin nieobjętych bezpośrednimi badaniami kontrolnymi, które oszacowały potrzeby finansowe na usunięcie porzuconych odpadów niebezpiecznych na co najmniej 143 mln zł.

Jak zauważyła NIK w ślad za przekazaniem wójtom, burmistrzom i prezydentom miast, w drodze przepisu art. 26a ustawy o odpadach, nowych zadań nie zapewniono gminom adekwatnych środków finansowych na ich realizację, co nie odpowiadało dyspozycji art. 167 ust. 1 i 4 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej.

W związku z wynikami kontroli oraz uwzględniając uzyskane w jej toku informacje również z jednostek niekontrolowanych Najwyższa Izba Kontroli wniosła o:

Wypracowanie rozwiązań finansowych, prawnych i organizacyjnych niezbędnych do zapewnienia niezwłocznego i skutecznego eliminowania zagrożeń dla życia lub zdrowia ludzi lub środowiska, powodowanych przez nielegalnie deponowane odpady niebezpieczne i przedłożenie Radzie Ministrów propozycji stosownych w tym zakresie zmian legislacyjnych.

Czy gminy radzą sobie z odpadami niebezpiecznymi? - raport NIK

Kategoria: Zarządzanie Przestrzenią

Opublikowano: czwartek, 18, maj 2023 15:09

Katarzyna Liszka-Michałka

Odsłony: 348

Rozwiązania te powinny uwzględniać:

- stworzenie systemu inwentaryzacji nielegalnie deponowanych odpadów niebezpiecznych wraz z ich kwalifikacją pod kątem pilności ich usunięcia ze względu na stopień zagrożenia dla życia i zdrowia ludzi lub środowiska,
- system nadzoru nad prawidłowością usunięcia nielegalnie deponowanych odpadów niebezpiecznych przez ich posiadacza,
- wyznaczenie strategicznego podmiotu odpowiedzialnego za wszystkie działania niezbędne do skutecznego doprowadzenia do usunięcia nielegalnie zdeponowanych odpadów niebezpiecznych w przypadku braku możliwości wyegzekwowania tego obowiązku od posiadacza odpadów,
- wyposażenie ww. podmiotu w instrumenty prawne i środki finansowe konieczne do niezwłocznego usunięcia tych odpadów.

Z pełną treścią raportu można zapoznać się [tutaj](#)